

**ІНВЕСТИЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ
СЕКТОРУ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ**

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

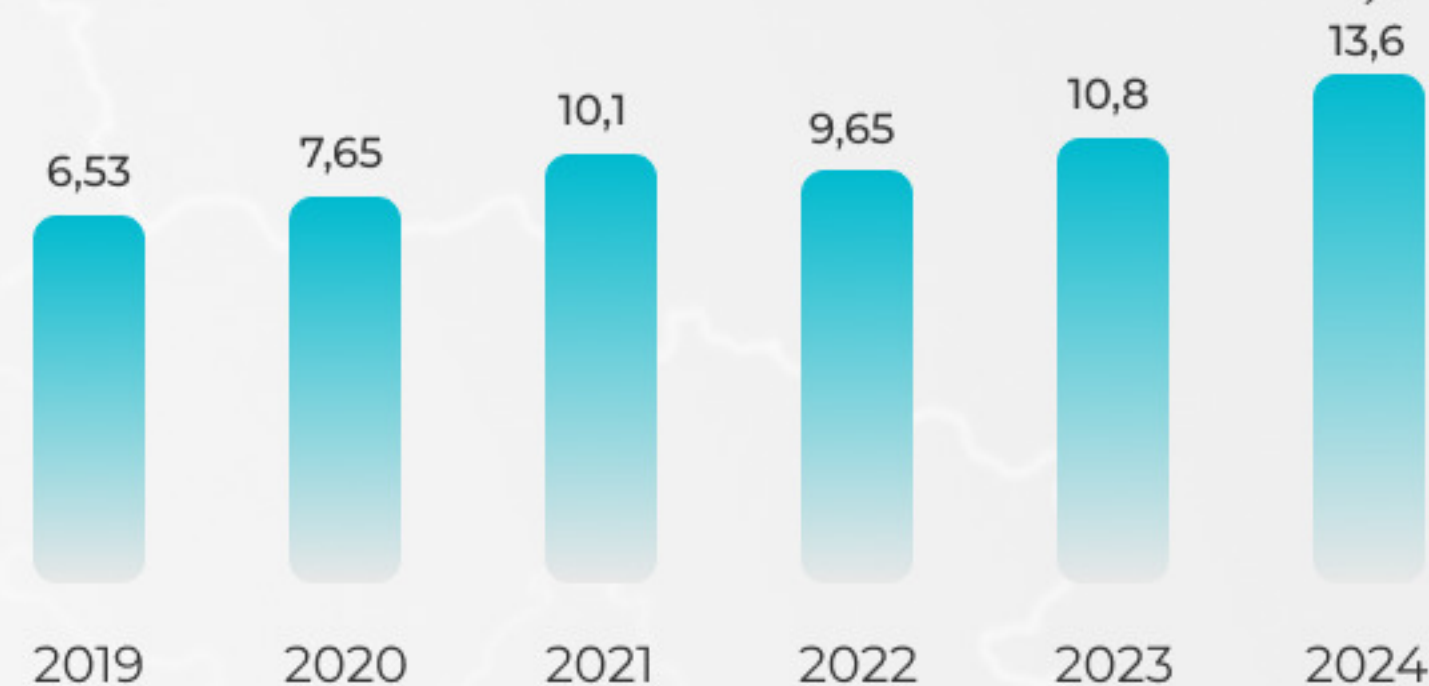

Макроекономічний огляд

Частка сектору охорони здоров'я* у ВВП України, %

Податкові надходження з сектору охорони здоров'я, млрд грн

1,2%

Частка з категорії охорони здоров'я від усіх податків

Видатки на охорону здоров'я у 2024 році

238,7
млрд грн
загальна сума видатків на охорону здоров'я

157,3
млрд грн
реалізація програми медичних гарантій

201,4
млрд грн
видатки державного бюджету України

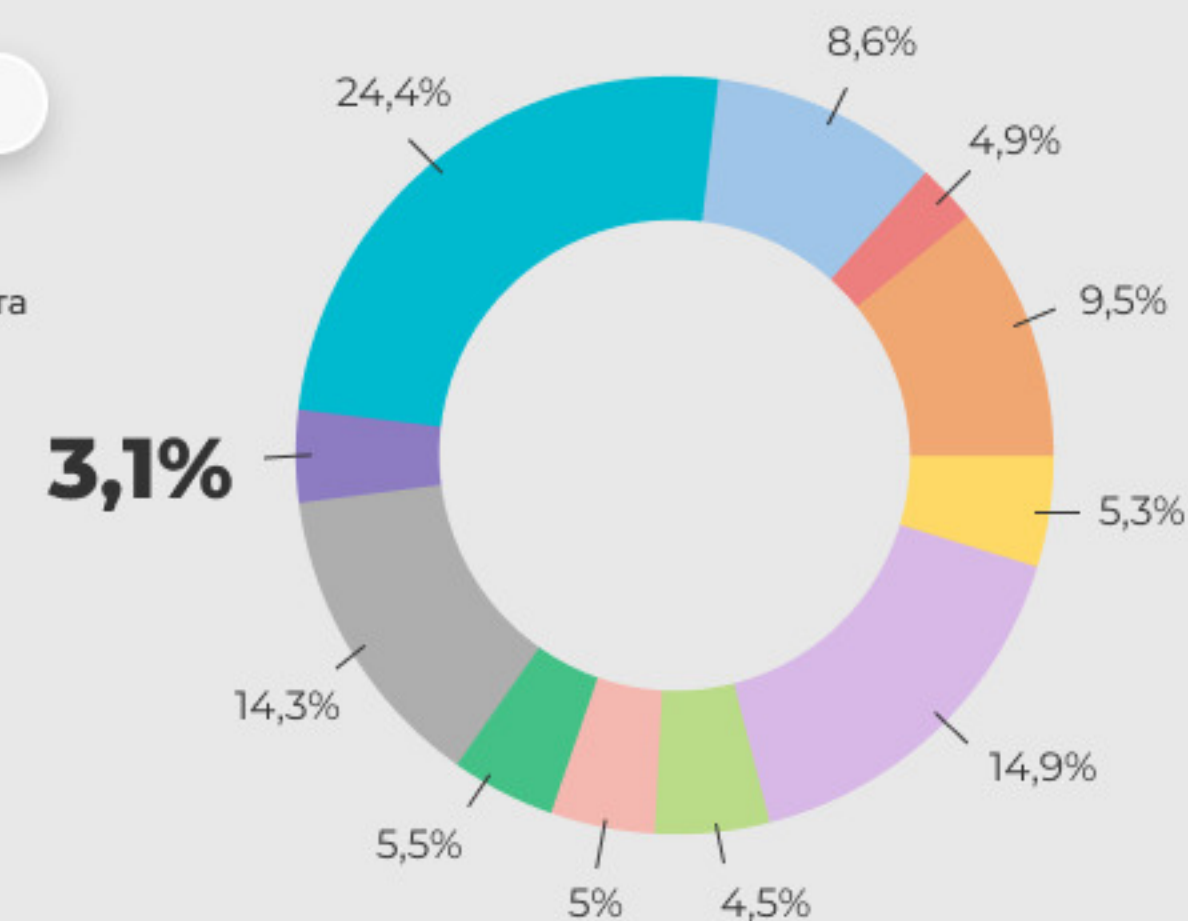
4,5%
частка охорони здоров'я від усіх категорій видатків державного бюджету

Структура валової доданої вартості, %, 2023

Охорона здоров'я

- Добувна промисловість і розроблення кар'єрів
- Переробна промисловість
- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря
- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів

- Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність
- Інформація та телекомунікації
- Сільське, лісове та рибне господарство
- Операції з нерухомим майном
- Державне управління, обов'язкове соціальне страхування
- Інше

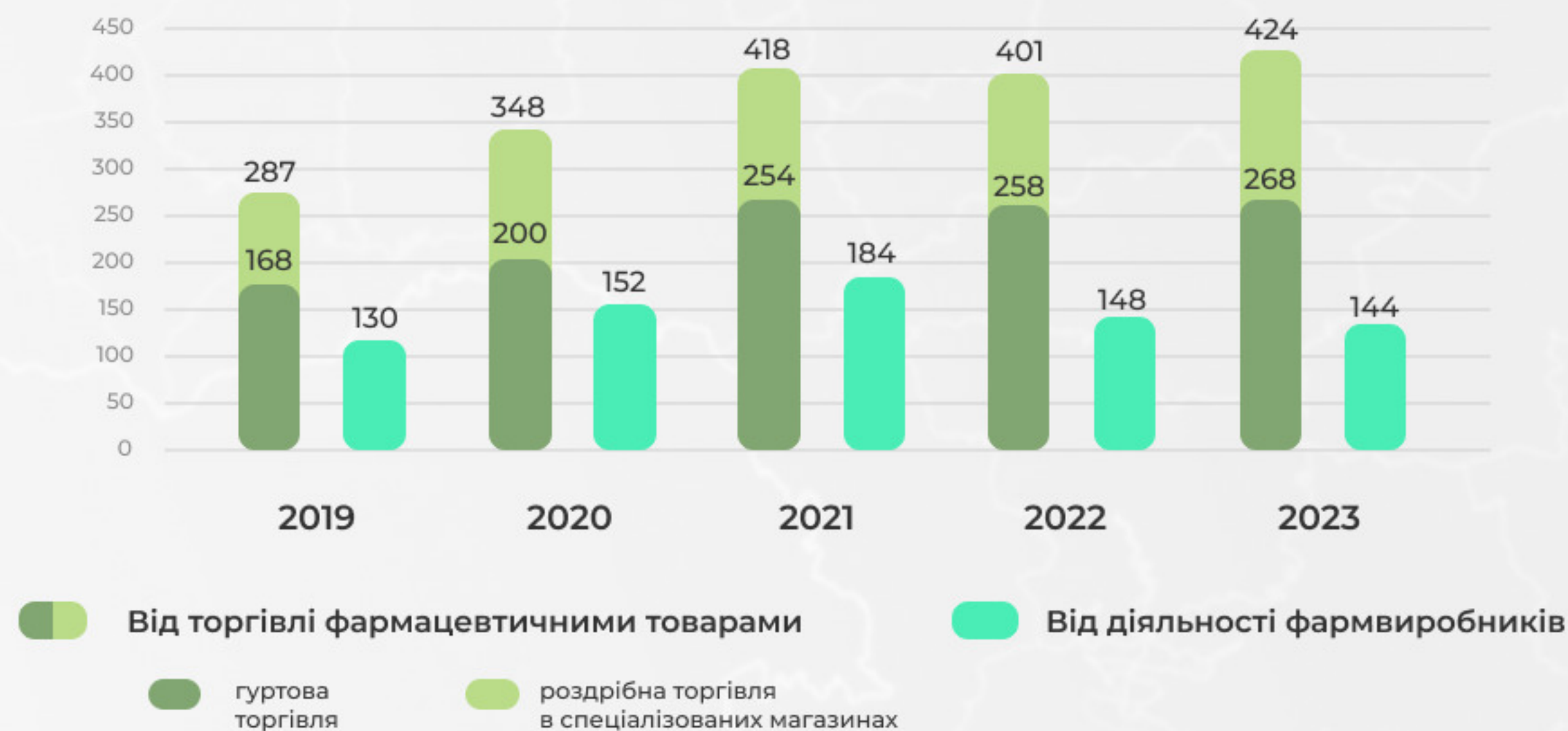

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Макроекономічний огляд: Фармацевтика

Податкові надходження фармацевтичної галузі, млн дол. США*

Фармацевтика не є найбільшою галуззю промисловості України, проте займає важливе місце серед критичних індустрій економіки

Частка реалізованої продукції промисловості, %, 2023

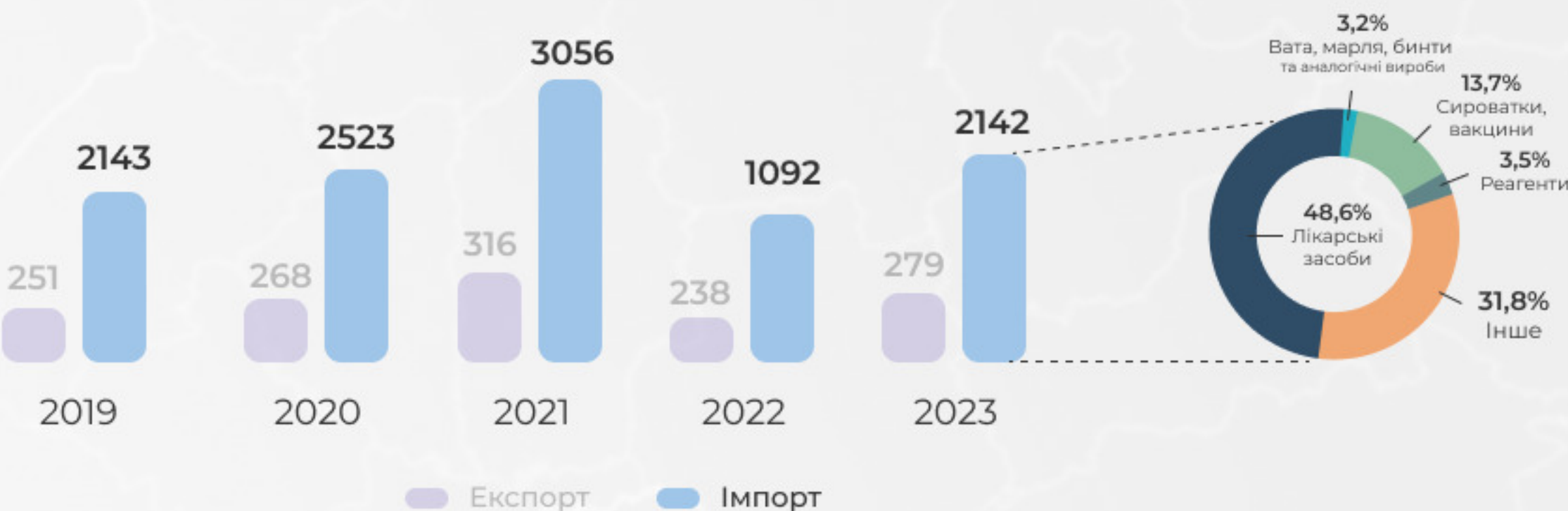

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Імпорт фармацевтичної продукції

Товарообіг фармацевтичної галузі, млн дол. США

3,4%

Частка імпорту фармацевтики від загального імпорту України

Імпорт фармацевтичної продукції в Україну за країнами, млн дол. США, 2023

1		Німеччина	414,9	6		США	96,7
2		Індія	184,5	7		Словенія	94,0
3		Франція	177,3	8		Ірландія	89,0
4		Італія	147,7	9		Угорщина	68,3
5		Іспанія	99,7	10		Швейцарія	67,7

Частка імпорту

Спостерігається поступове зниження імпортозалежності, частково завдяки державній політиці, що заохочує споживання вітчизняної продукції

Попри поступове зниження частки імпорту впродовж останніх років, фармацевтична галузь України залишається значною мірою імпортозалежною: **обсяги імпорту майже у 8 разів перевищують експорт**

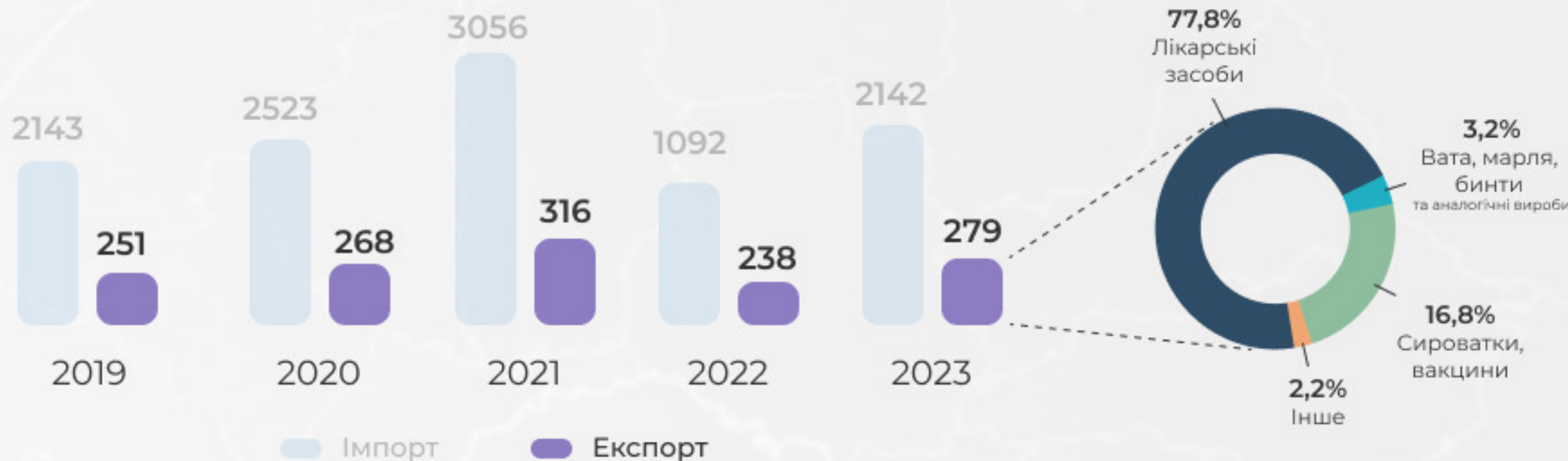
Основним постачальником фармацевтичної продукції залишається **Німеччина**, на яку припадає близько **20% імпорту**, що свідчить про високий рівень довіри до європейських виробників та потенціал для локалізації виробництва.

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Експорт фармацевтичної продукції

Товарообіг фармацевтичної галузі, млн дол. США

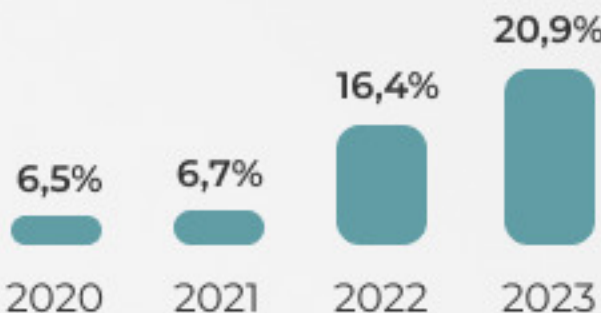
0,8%

Частка експорту фармацевтики від загального експорту України

Експорт фармацевтики з України за країнами, млн дол. США, 2023

1		Узбекистан	53,4	6		Ірак	14,9
2		Литва	38,0	7		Азербайджан	14,1
3		Казахстан	28,0	8		Киргизстан	10,2
4		Грузія	24,9	9		Швейцарія	8,5
5		Молдова	15,2	10		Мексика	7,0

Країни ЄС

Наявне збільшення частки експорту української фармацевтичної продукції до Європи в загальному обсязі експорту

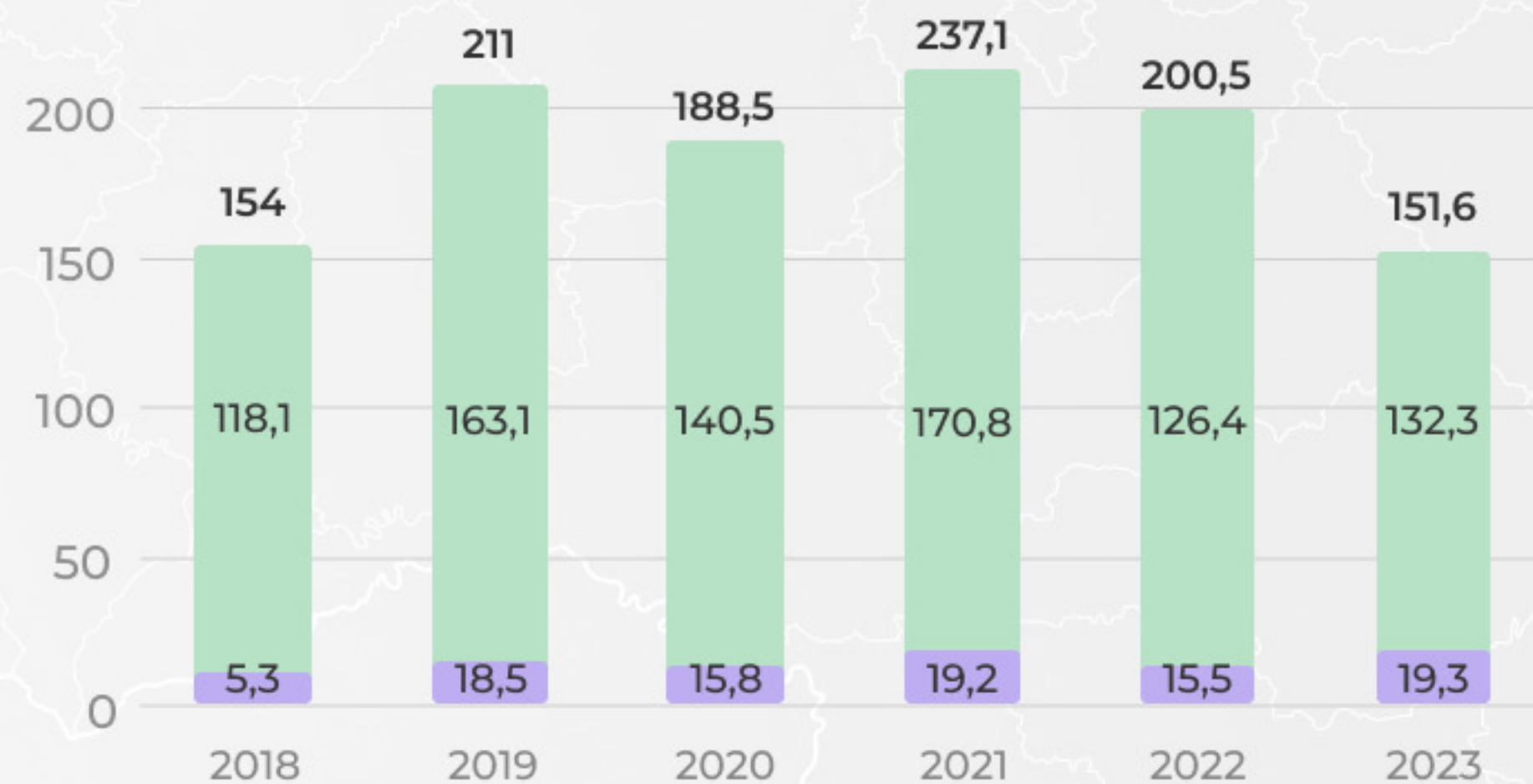
Основними ринками збуту є країни СНД та Близького Сходу, однак у 2023 році **частка експорту до країн ЄС зросла до 20,9%**, що свідчить про зростаючу інтеграцію української фармацевтики до європейського ринку

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Огляд ПІІ

Залишки ПІІ в фармацевтиці, млн дол. США*

Виробництво основних фармацевтичних продуктів

Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів

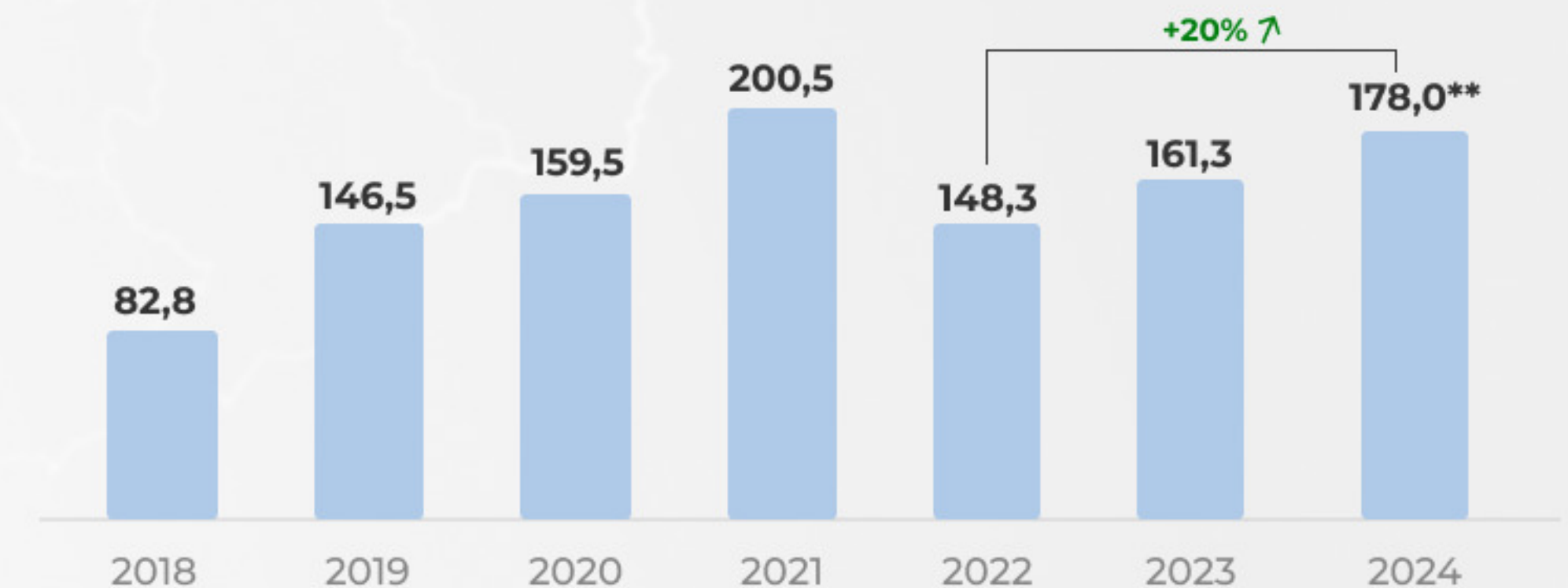
~0,4%

частка залишків ПІІ в фармацевтиці України, 2023
відносно залишків інвестицій в інші види економічної діяльності

Топ країн-інвесторів в охорону здоров'я, млн дол. США, 2023

Залишки ПІІ в охорону здоров'я, млн дол. США

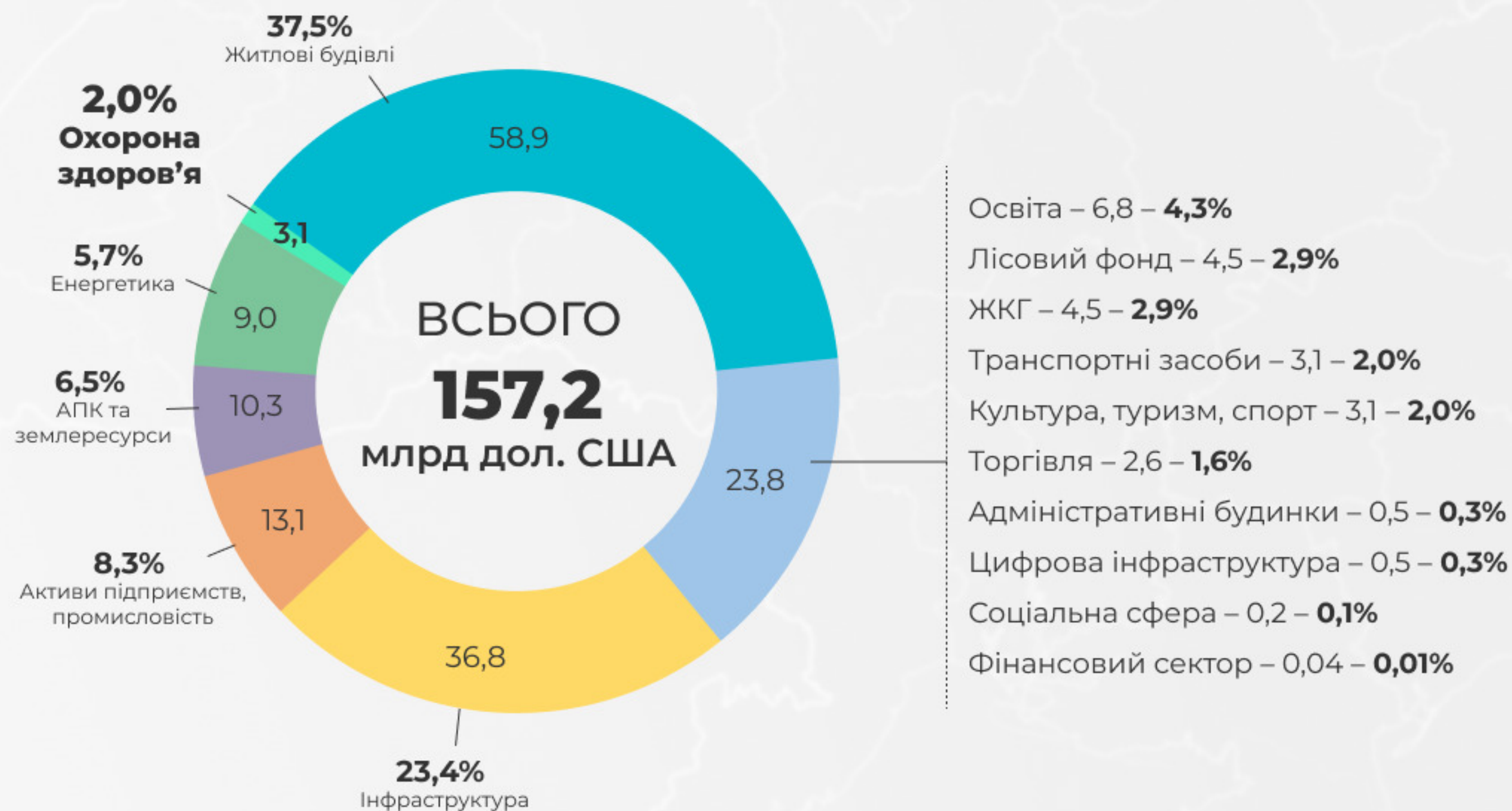
Очікується зростання попиту на медичну допомогу в Україні через наслідки війни та старіння населення

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Збитки та втрати сектору*

Прямі збитки за секторами, млрд дол. США

Більше половини прямих збитків сектору охорони здоров'я зосереджені в Миколаївській, Донецькій та Чернігівській областях

Оцінка прямих втрат медичних закладів

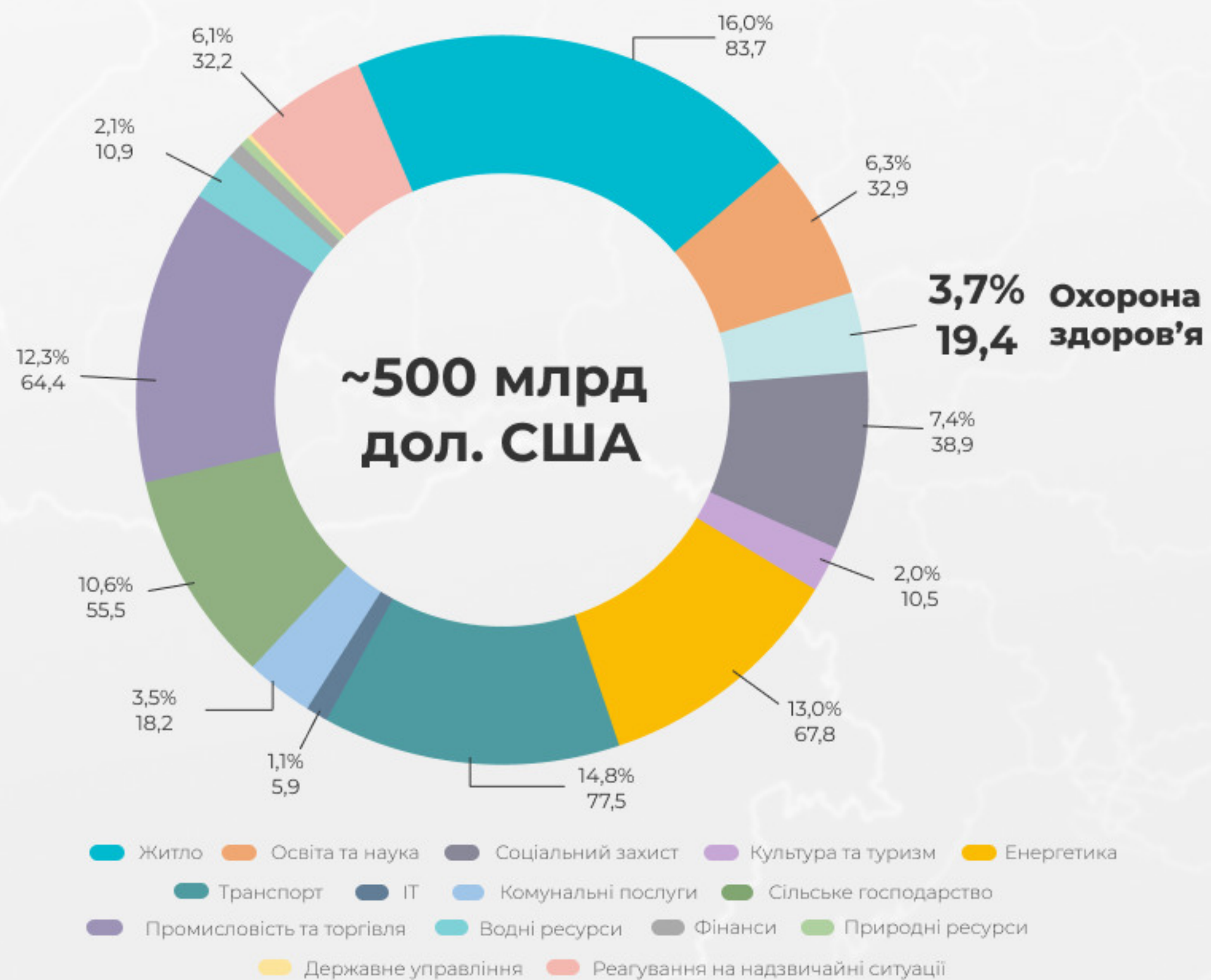

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Потреби у відбудові*

Потреби у відбудові, млрд дол. США

Потреби у відбудові сектору охорони здоров'я

За напрямками, млрд дол. США

За регіонами, млн дол. США

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Стан охорони здоров'я

Структура госпітальних поставок, 2023

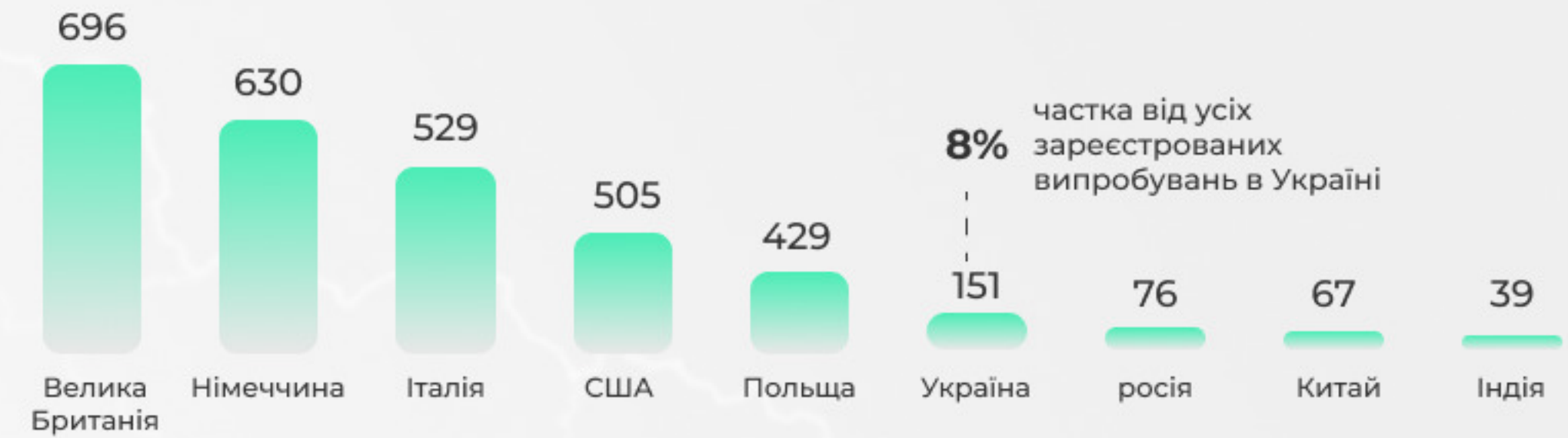

Відшкодування коштів за програмою "Доступні Ліки", млрд грн

Доступні ліки — урядова програма реімбурсації, спрямована на зменшення фінансового навантаження на пацієнтів та підвищення доступності лікарських засобів. Програма надає можливість отримувати необхідні препарати безоплатно або з частковою доплатою

Кількість зареєстрованих клінічних випробувань, шт. на 1 млн населення, 2022

Регулювання цін на лікарські засоби, 2023

Законодавчо встановлена гранична націнка на ліки з Національного переліку основних лікарських засобів, %

понад
16
млрд грн

медичної гуманітарної допомоги отримала Україна з початку повномасштабної війни з 35 країн світу станом на другу половину 2023 року

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Стан охорони здоров'я: державне регулювання

Повномасштабна трансформація охорони здоров'я розпочалася з прийняттям у 2017 році **Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»**

У квітні 2018 року було створено єдиного національного замовника медичних послуг — **Національну службу здоров'я України (НСЗУ)**

Національна служба здоров'я України

З 1 квітня 2020 року більшу частину державних видатків на охорону здоров'я було централізовано та об'єднано в **Програму медичних гарантій** — пакети послуг, у яких визначаються медичне обслуговування та лікарські засоби, за які сплачує НСЗУ

4929
чинних
договорів

укладено надавачами
медичних послуг за
Програмою медичних
гарантій з НСЗУ станом
на лютий 2025 року

понад
160
млрд грн

загальна
сума
укладених
договорів

Сертифікація GMP

Видані сертифікати GMP від регуляторних органів ЄС за країнами, 2019-2023, шт

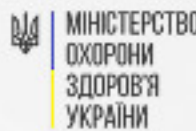
Молдова	2	Туреччина	66
Україна	10	Фінляндія	76
Естонія	25	Словаччина	99
Латвія	44	Румунія	124
		Швеція	195

Українські компанії з сертифікатом GMP від регуляторних органів ЄС

- Фармак
- Борщагівський ХФЗ
- Дарниця
- Фарма Старт
- Укрветпромпочтач

Визнання українських **сертифікатів GMP** (Good Manufacturing practice) в ЄС дозволить українським фармацевтичним компаніям експортувати свою продукцію на ринок ЄС з меншими регуляторними бар'єрами, а отже — сприятиме розвитку фармацевтичної галузі в Україні.

Основні регуляторні органи України у фармацевтичній галузі

Міністерство охорони здоров'я України

Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками

Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України

Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Статистика аптечних продажів

Загальні обсяги аптечного продажу, 2024

1,3
млрд
упаковок

та

4,8
млрд дол. США
на 19% більше,
ніж у 2023 році

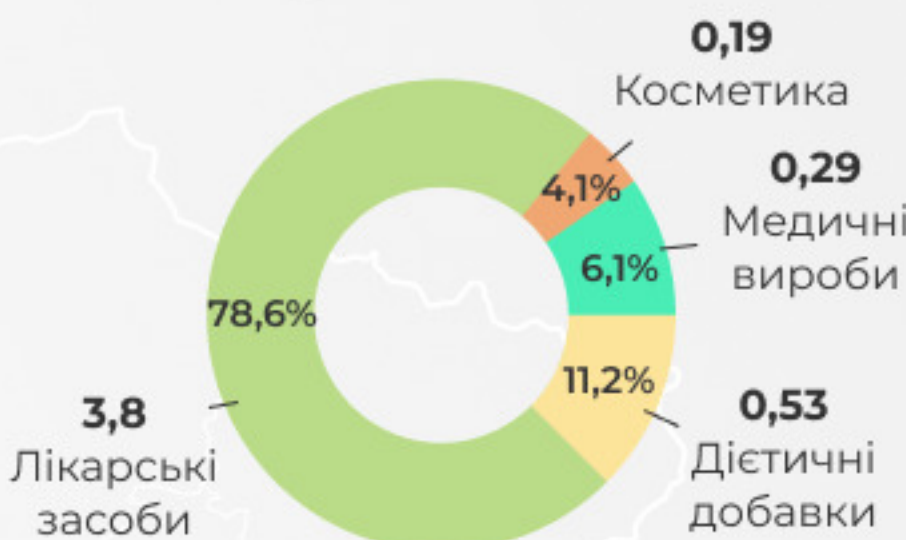

3,6
дол. США*
середня вартість
однієї упаковки
товару з аптеки

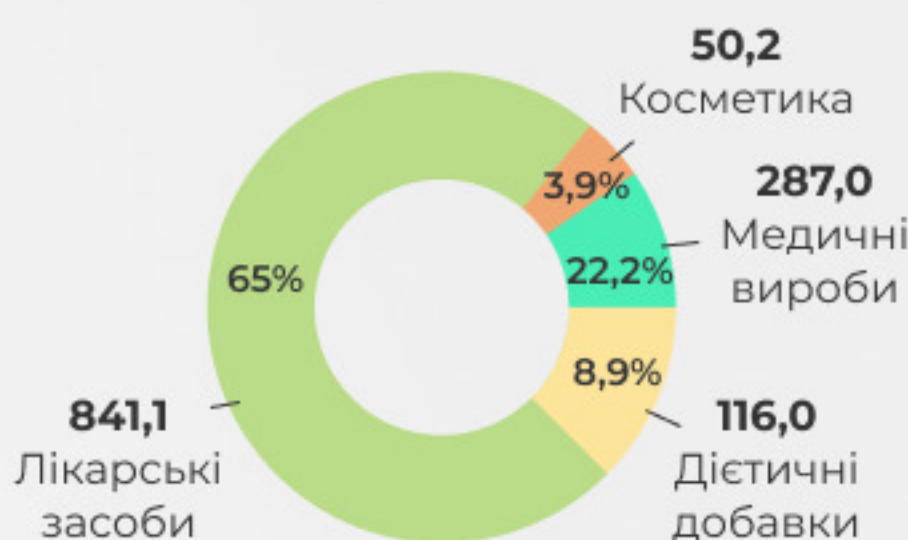
4,4
дол. США*
середня вартість
однієї упаковки
лікарських засобів

Структура аптечних продажів, 2024*

млрд дол. США

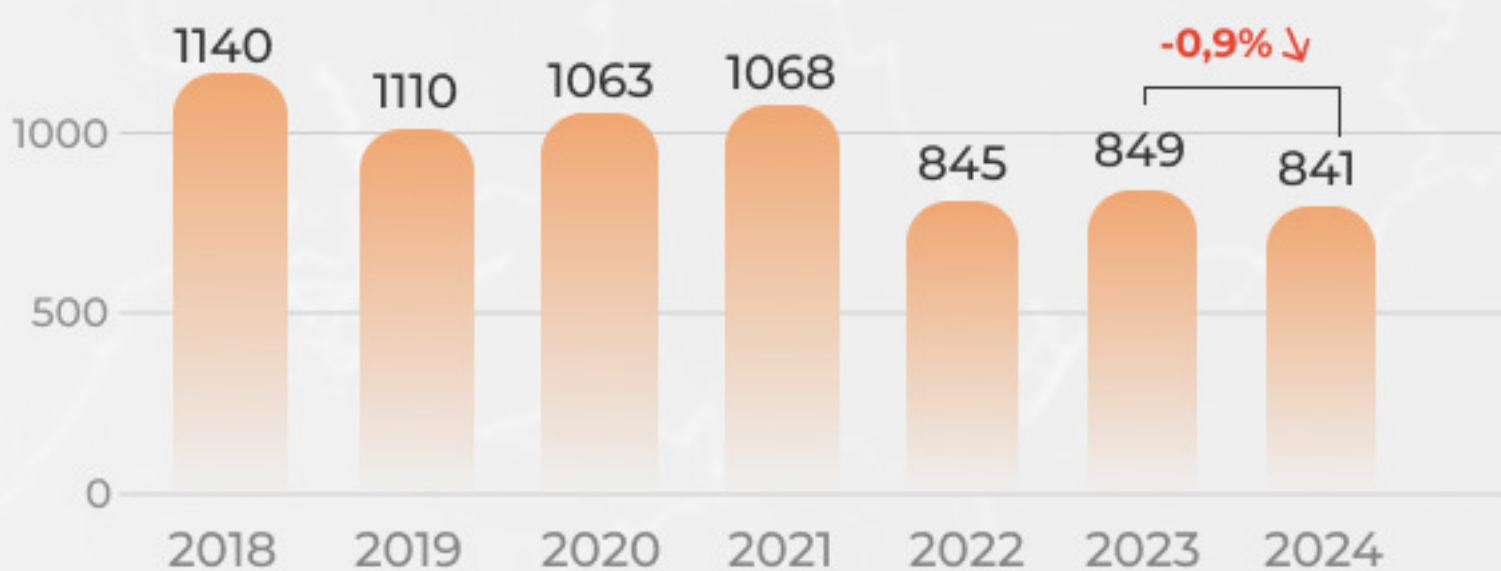
млн упаковок

Аптечний продаж лікарських засобів України

млрд дол. США

млн упаковок

Порівняння аптечних продажів лікарських засобів по країнах, млрд дол. США, 2022

Україна 3,2

Угорщина 1,6

Португалія 3,4

Швейцарія 8,0

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

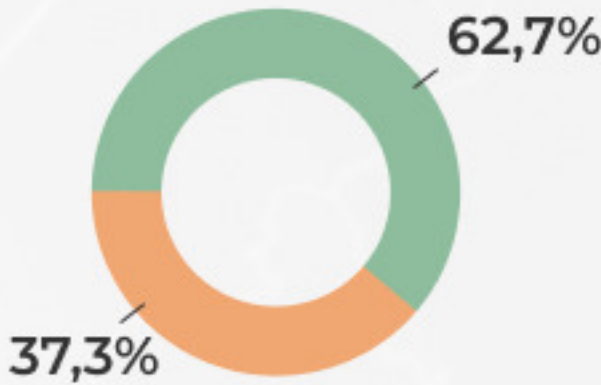

Статистика аптечних продажів: лікарські засоби

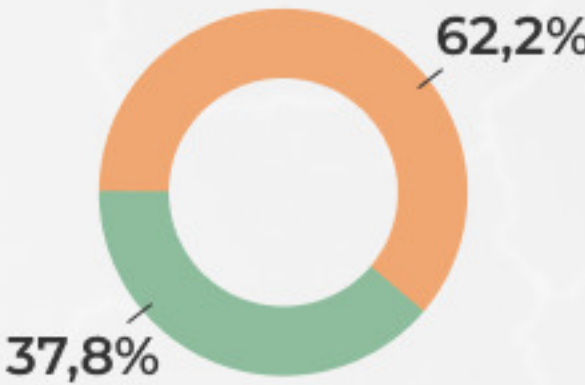
Структура аптечних продажів лікарських засобів, 2024

За місцем виробництва

У грошовому вираженні

У натуральному вираженні

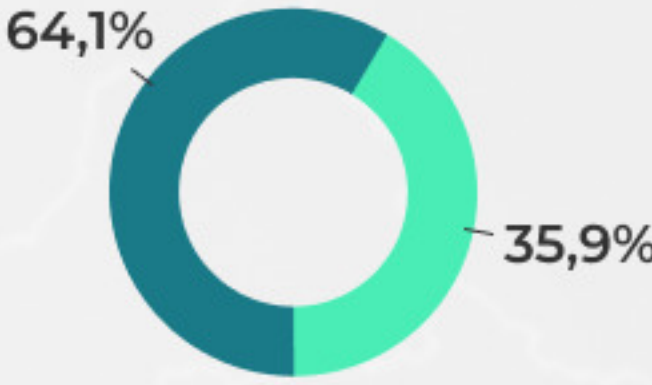

Українські

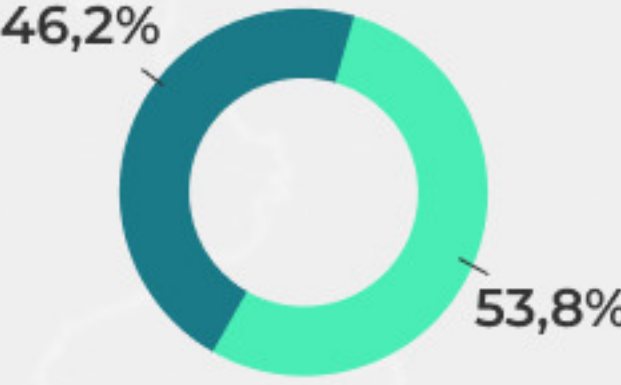
Зарубіжні

За рецептурністю

У грошовому вираженні

У натуральному вираженні

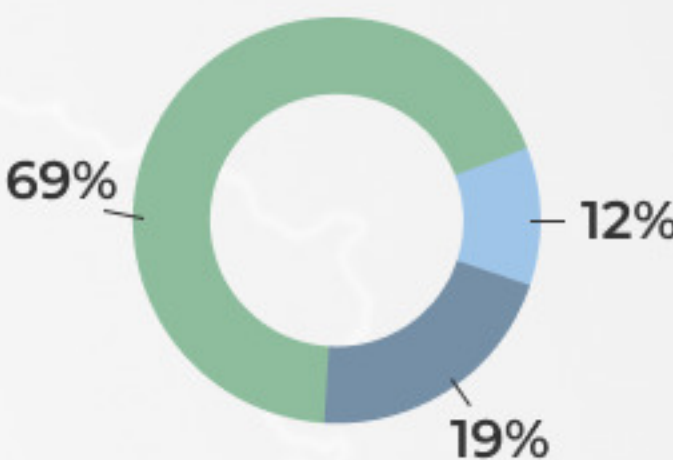

Рецептурні

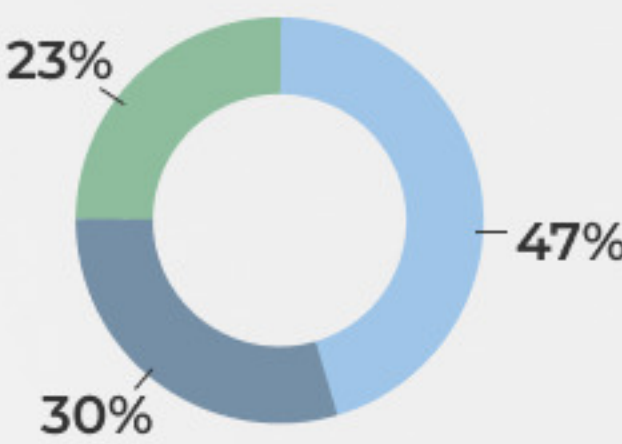
Безрецептурні

Цінова структура аптечних продажів лікарських засобів, 2023

У грошовому вираженні

У натуральному вираженні

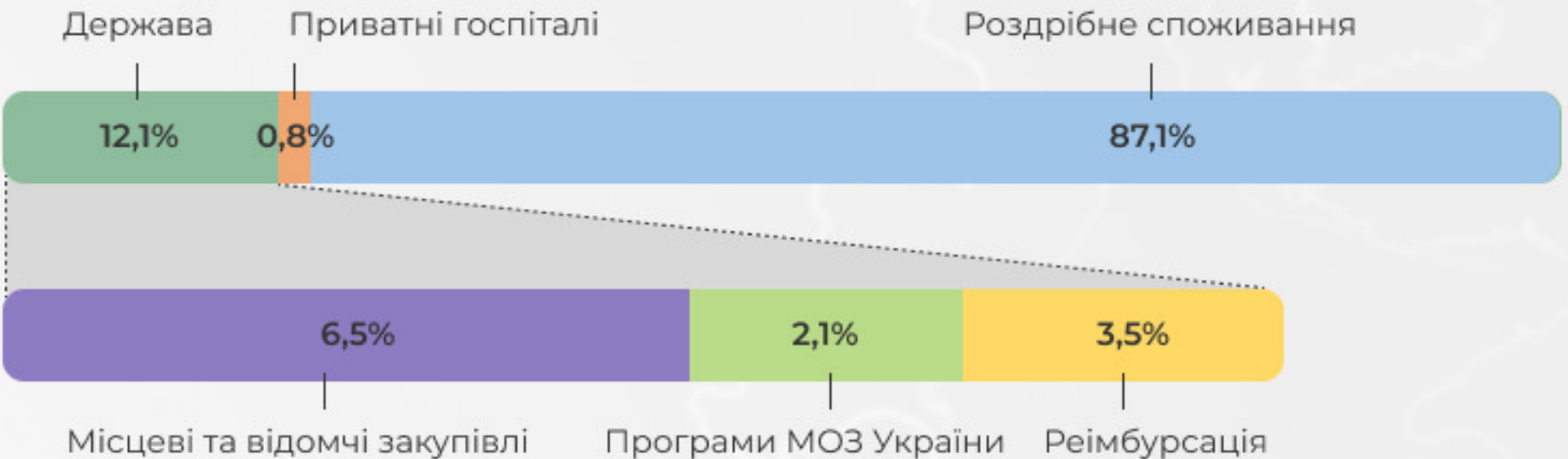

Висока

Середня

Низька

Джерела фінансування споживання лікарських засобів*

Споживання лікарських засобів на одну особу, дол. США

В Україні

Інші країни, 2023

	Мексика	294
	Естонія	480
	Польща	532
	Швеція	669
	Бельгія	761
	Італія	820

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Генерики

Генерик – це непатентований лікарський засіб, відтворення оригінального препарату, на який спливає термін патентного захисту

10 років
досліджень

близько **1-2**
млрд дол. США

Необхідно для розробки абсолютно нового лікарського засобу, тоді як для розробки генерика потрібно 4-6 років та значно менші кошти

Міністерство охорони здоров'я закликає українців обирати ліки, спираючись на їхню діючу речовину та доступність в аптеці, а не на торгову назву лікарського засобу

Частка генериків на фармацевтичному ринку країн, %, 2022

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Освіта та фахівці

Найкращі медичні заклади вищої освіти України, 2024

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Харківський національний медичний університет

Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

Дніпровський державний медичний університет

Буковинський державний медичний університет

Івано-Франківський національний медичний університет

Донецький національний медичний університет

Одеський національний медичний університет

15 000+
інтернів

навчається у закладах вищої освіти різного підпорядкування та форм власності станом на вересень 2024 року

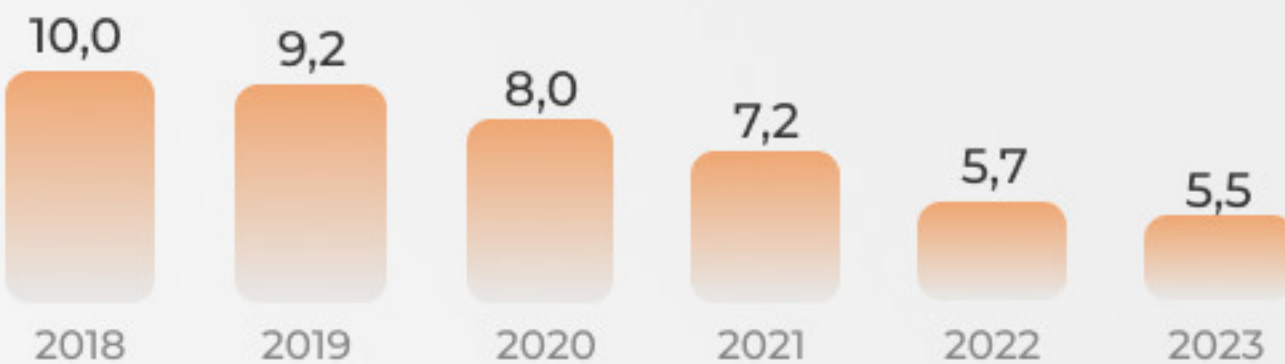
7 000+
випускників

закладів вищої освіти за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я» були розподілені в інтернатуру у 2024 році

Популярні спеціальності

- Фармація
- Стоматологія
- Хірургія
- Анестезіологія та інтенсивна терапія
- Загальна практика (сімейна медицина)

Кількість вступників за спеціальністю «Фармація, промислова фармація», тис. осіб

Кількість найманих працівників сектору охорони здоров'я, тис. осіб

7,23%

частка від найманих працівників усіх секторів

близько
400
дол.США*

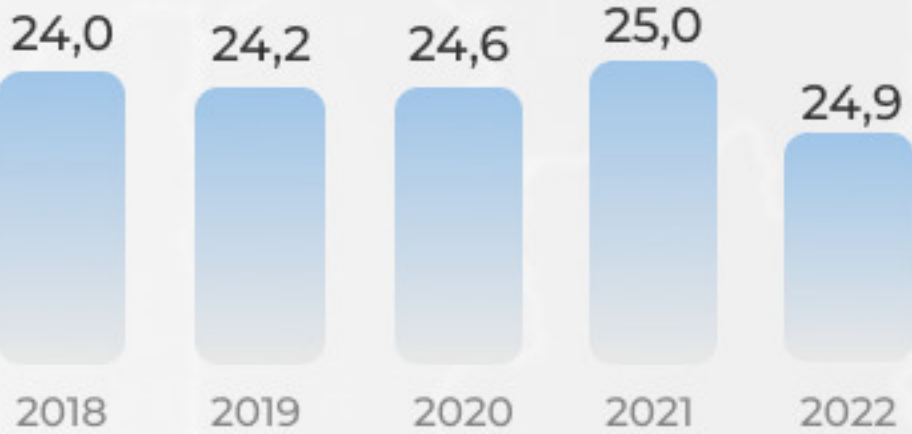
Середньомісячна заробітна плата штатних працівників охорони здоров'я за 2024 рік

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Працівники та компанії

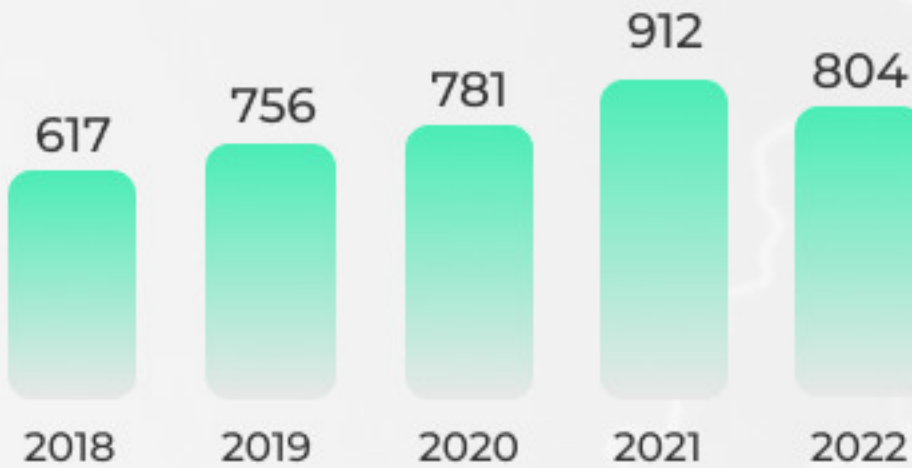
Середньооблікова кількість працівників у галузі фармвиробництва, тис. осіб

0,3%

кількість зайнятих працівників фармацевтики серед усіх працівників, 2022

Середня місячна заробітна плата штатних працівників фармвиробництва, дол. США**

Курс грн/дол. США: 27,2 25,85 26,96 27,29 32,3

Найбільші компанії аптечного продажу в Україні, 2024*

№	Назва	Крайна	Частка на ринку, %
1	Фармак		5,77
2	Дарниця		4,84
3	Київський вітамінний завод		3,26
4	Корпорація "Артеріум"		3,19
5	Acino		3,15
6	Teva		3,13
7	KRKA		2,91
8	Berlin-Chemie		2,75
9	Sanofi		2,50
10	Кусум Фарм		2,47

Інвестиції українських фармкомпаній, 2023

Джерела: Дарниця: Фармдовідник "Фармацевтична галузь України 2023", Proxima Research

* - за обсягами роздрібного продажу лікарських засобів та дієтичних добавок в грошовому вираженні

** - за середньорічним курсом грн/дол. США

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Інновації, протезування та реабілітація

Цифрова трансформація охорони здоров'я України

За останні роки відбулася низка системних зрушень та цифрових трансформацій в охороні здоров'я. Було ухвалено базові законодавчі акти, в яких eHealth (Електронна охорона здоров'я, е-здоров'я) і цифрові інструменти визначені як засадничі для розвитку сфери

Застосунок Helsi – онлайн-сервіс, що допомагає отримати всі необхідні медичні послуги

За стратегією цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року одними із пріоритетних напрямків є

Biotech

розробки біотехнічних досліджень

- біопрепарати
- генна та клітинна терапія
- біоматеріали
- тестування лікарських засобів
- персоналізована медицина
- біоінформатика

MedTech

інновації в медичних технологіях

- медичне обладнання
- медичні вироби
- пристрої віддаленого моніторингу
- інтеграція просунутих технологій
- цифровізація медичних закладів
- діагностика in vitro (дослідження біологічних зразків, проведені поза живим організмом)

Протезування та реабілітація в Україні

понад
80
виробників
протезів

Найбільша концентрація протезних закладів у Львівській та Київській областях, 2023

понад
50*
тис. людей

втратило внаслідок війни одну чи декілька кінцівок

В 2023 році потреба у протезуванні серед цивільного населення зросла **на 15%**, серед військових – **у 5 разів**

близько
200
тис. людей

пацієнтів потребують якісної реабілітаційної допомоги щороку

СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Медичне обладнання

Обсяги ринку

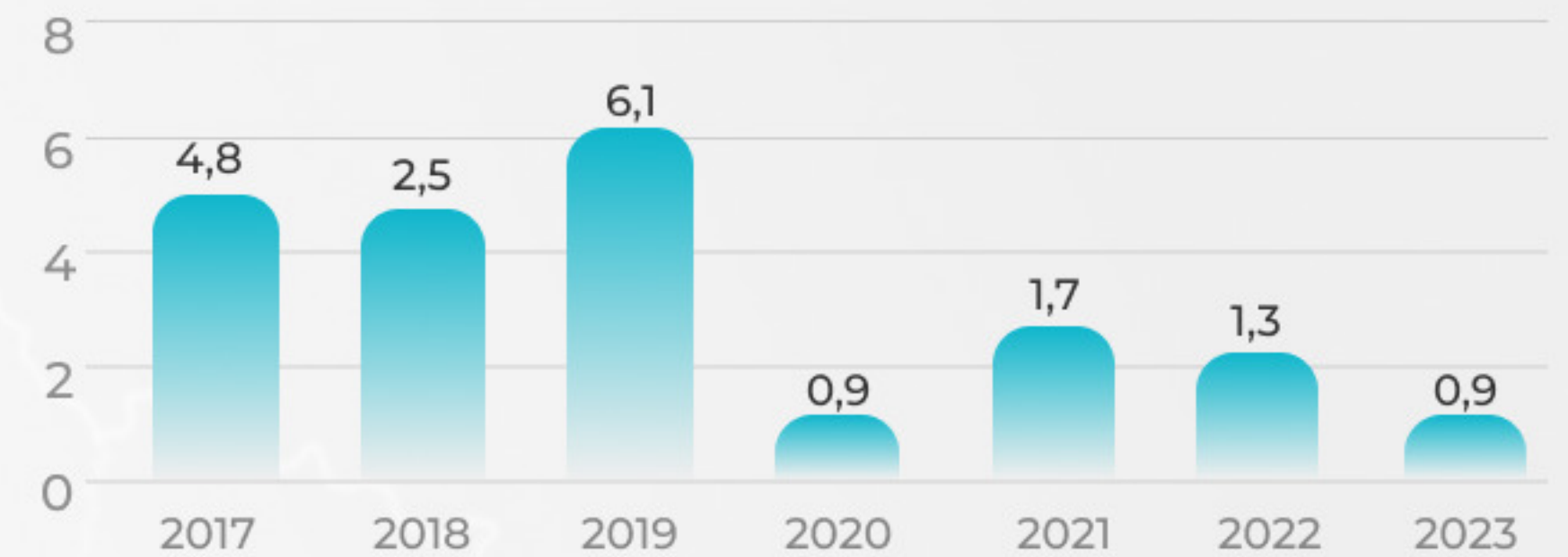
10,5
млрд грн
у 2022 році
виробів медичного призначення

16,2
млрд грн
у 2024 році

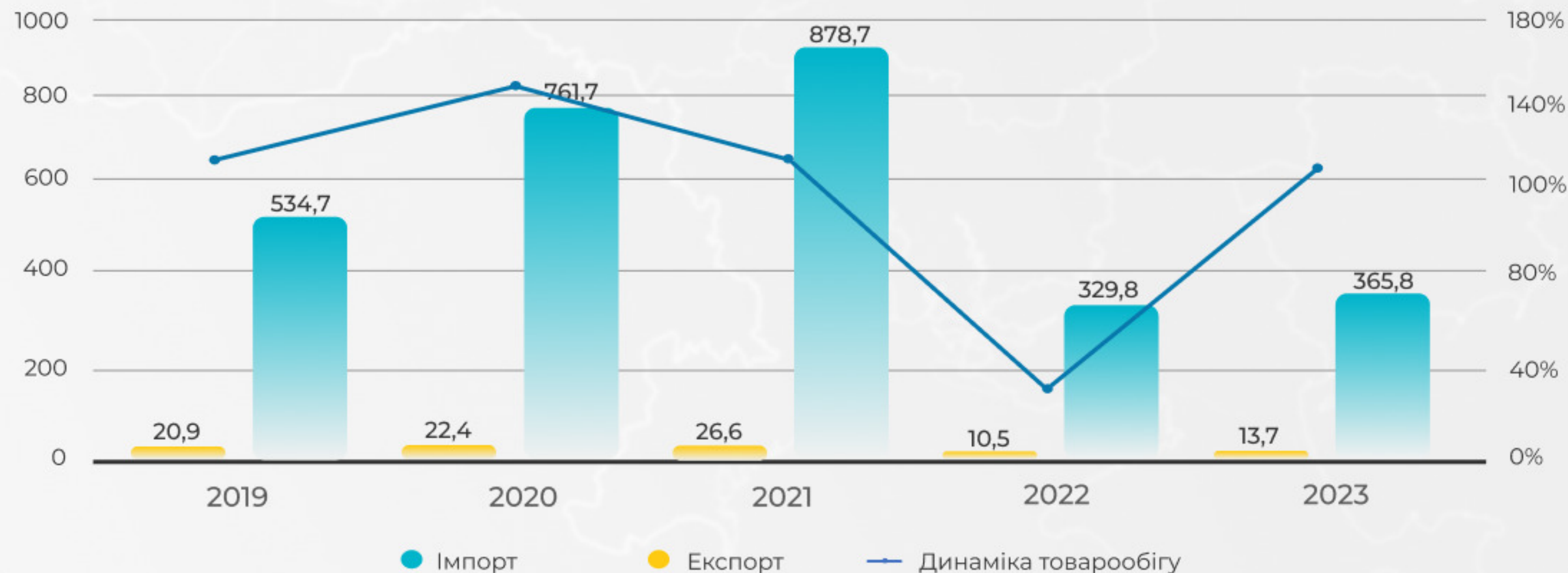

2,5
млрд грн
у 2024 році
ортопедичної імплантації

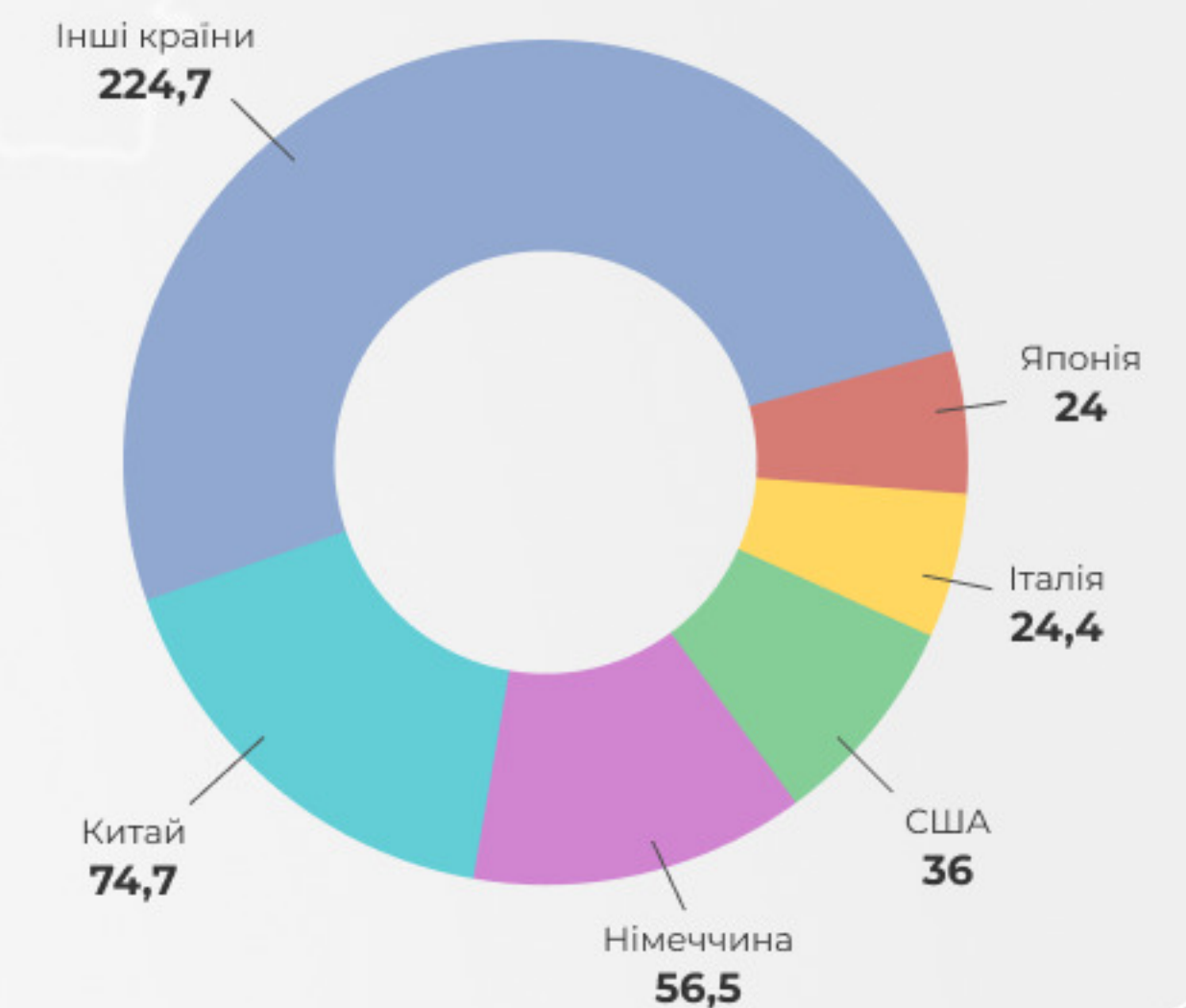
Залишки ПІІ у виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів, млн дол. США

Зовнішня торгівля України медичним обладнанням, млн дол. США

Країни-імпортери медичного обладнання, млн дол. США, 2023

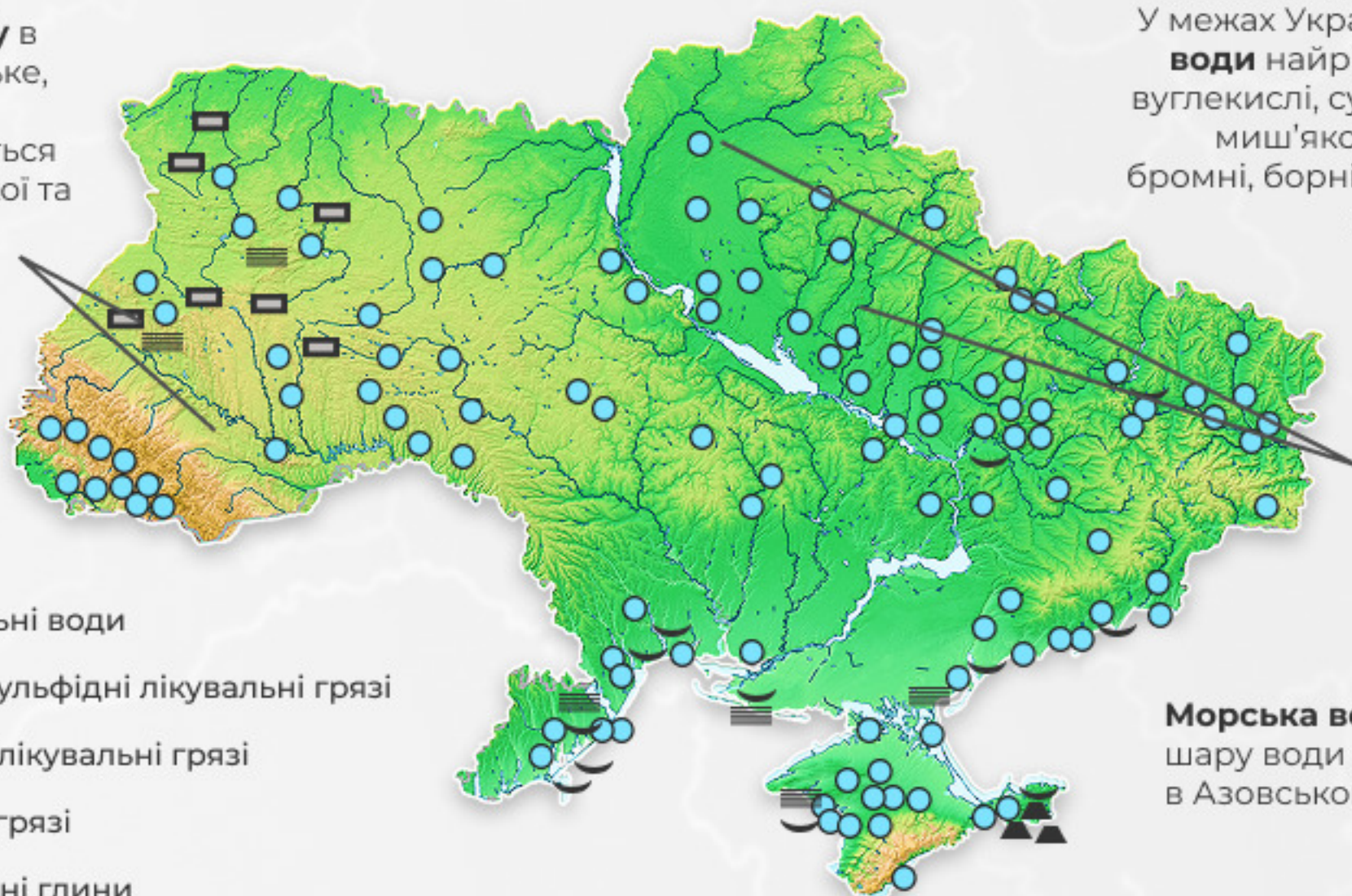
СЕКТОР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Рекреаційні можливості та ресурси

Природні лікувальні ресурси

Основні промислові родовища **озокериту** в Україні – Бориславське, Дзвиняцьке та Старунське, знаходяться на території Львівської та Івано-Франківської областей

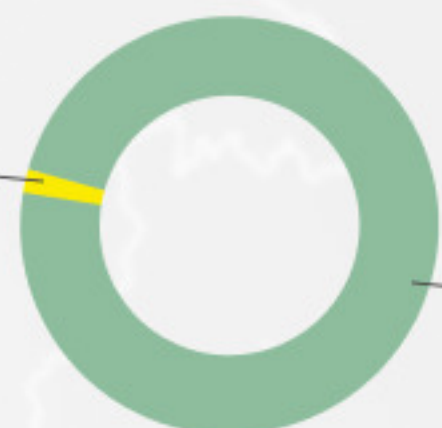
У межах України знаходяться **мінеральні води** найрізноманітніших типів, такі як: вуглекислі, сульфідні, радонові, залізисті і миш'яковисті, йодні, бромні та йодобромні, борні, кремнієві та з підвищеним умістом органічних речовин

Основні родовища **бішофіту**: Затуринське Полтавської області та Новоподільське Чернігівської області

Морська вода. Солоність верхнього шару води в Чорному морі – 17-18%, в Азовському морі 11-14%

Структура ринку мінеральної води залежно від походження продукції в 2022 році:

1,8%
Імпорт води

98,2%
Український виробник

Ринок мінеральної води в Україні майже повністю забезпечений продукцією вітчизняних виробників,

Природно-заповідний фонд України

8633*
природних
об'єктів

або

4,1*
млн га
площі

ПЗФ були
наявні у 2021 році

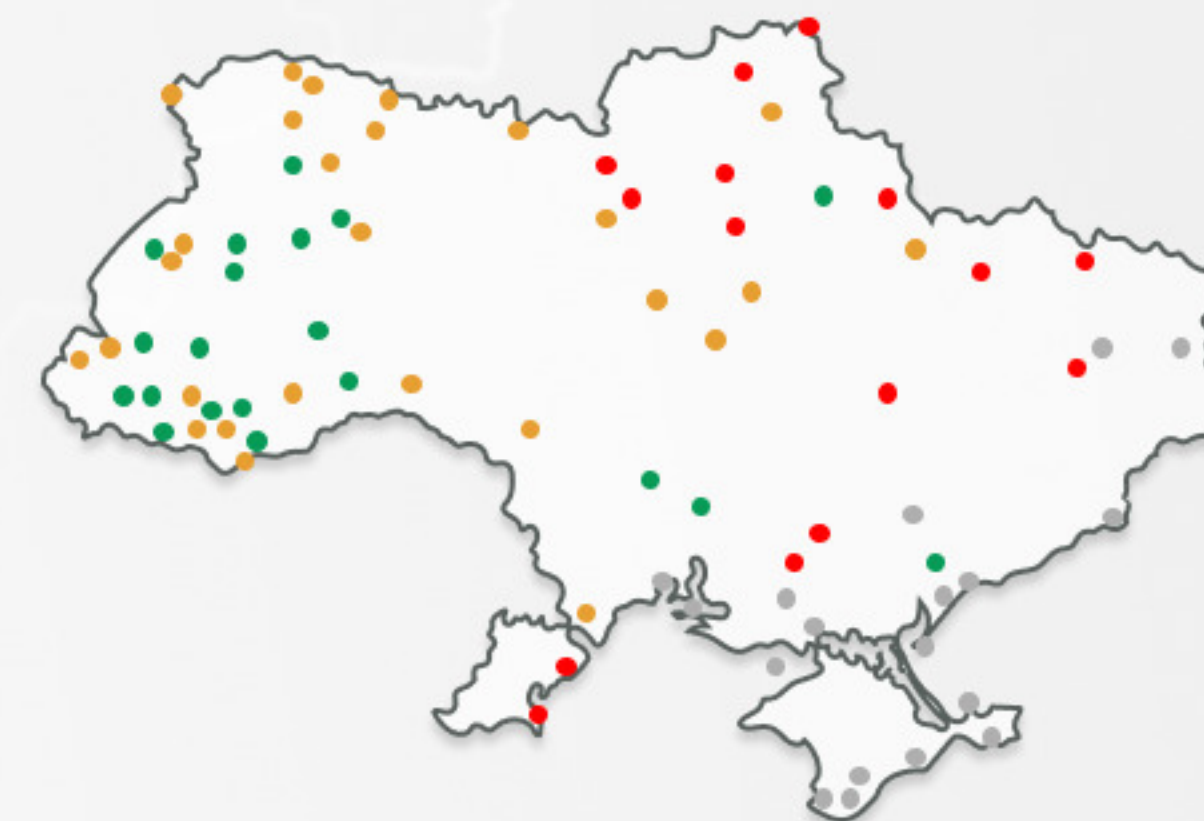
1,2 млн га
площі ПЗФ, що було
уражено війною

або

30%
від загальної площі
ПЗФ

600 млрд грн
становлять загальні збитки
ПЗФ та біорізноманіттю

Карта парків та заповідників України, 2023

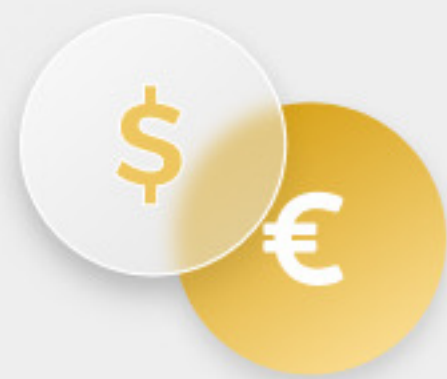

- 19
доступно
- 15
тимчасово
закрито
- 27
частково
доступно
- 20
окуповано

ІНВЕСТИЦІЙНІ СТИМУЛИ

Значні інвестиції

ВИМОГИ ДО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ

12+ млн євро
інвестицій

10+
нових робочих місць

до 5 років***
період
впровадження

**будівництво,
модернізація**
технічне та/або
технологічне
переоснащення об'єктів

ФОРМИ ПІДТРИМКИ

Звільнення від
податку на прибуток *
(на 5 років за вибором)

Звільнення від **ПДВ**
при імпорті нового
обладнання та
комплектуючих **

Звільнення від сплати
ввізного мита на нове
обладнання та
комплектуючі **

Будівництво/компенсація
будівництва **інженерно-
транспортної
інфраструктури**

Отримання в оренду
земельної ділянки
державної або
комунальної власності **без
проведення торгів**

Компенсація **витрат
на підключення
та приєднання до
інженерно-
транспортних мереж**

Звільнення від земельного
податку / нижча ставка
**податку або орендної
плати за землю**

Звільнення від
відшкодування **втрат
лісгосподарського
виробництва**

ОБСЯГ ПІДТРИМКИ

до **30%**
CAPEX

Для отримання більш детальної
інформації рекомендуємо
звернути увагу на наступні
нормативно-правові акти

* Не застосовується до проєктів у сферах добування з метою подальшої переробки та/або збагачення корисних копалин.

** Перелік та обсяги обладнання затверджується КМУ для кожного проєкту.

*** Заявник не раніше ніж за 18 місяців до дати подання заявки до уповноваженого органу може здійснити інвестиції в об'єкти інвестування в обсязі, що не перевищує 30% загального обсягу значних інвестицій, необхідних для реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціям

ІНВЕСТИЦІЙНІ СТИМУЛИ

Індустріальні парки

Реалізація інвестиційних проектів на території індустріальних парків не виключає можливості отримання інших стимулів, зокрема, передбачених Законом "Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями" чи правовим режимом **Дія.City**.

надання **коштів на безповоротній основі** для **облаштування** парків будівництва об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури* до **150 млн грн****

звільнення від сплати втрат лісогосподарського виробництва***

повна або часткова **компенсація відсоткової ставки** за кредитами на облаштування, здійснення господарської діяльності на території індустріального парку****

компенсація витрат на приєднання до інженерно-транспортних мереж **до 150 млн грн** (під час воєнного стану - тільки **до електромереж**)

звільнення від **податку на нерухомість** за будівлі промисловості

звільнення від **земельного податку** / нижча ставка податку або орендної плати за землю

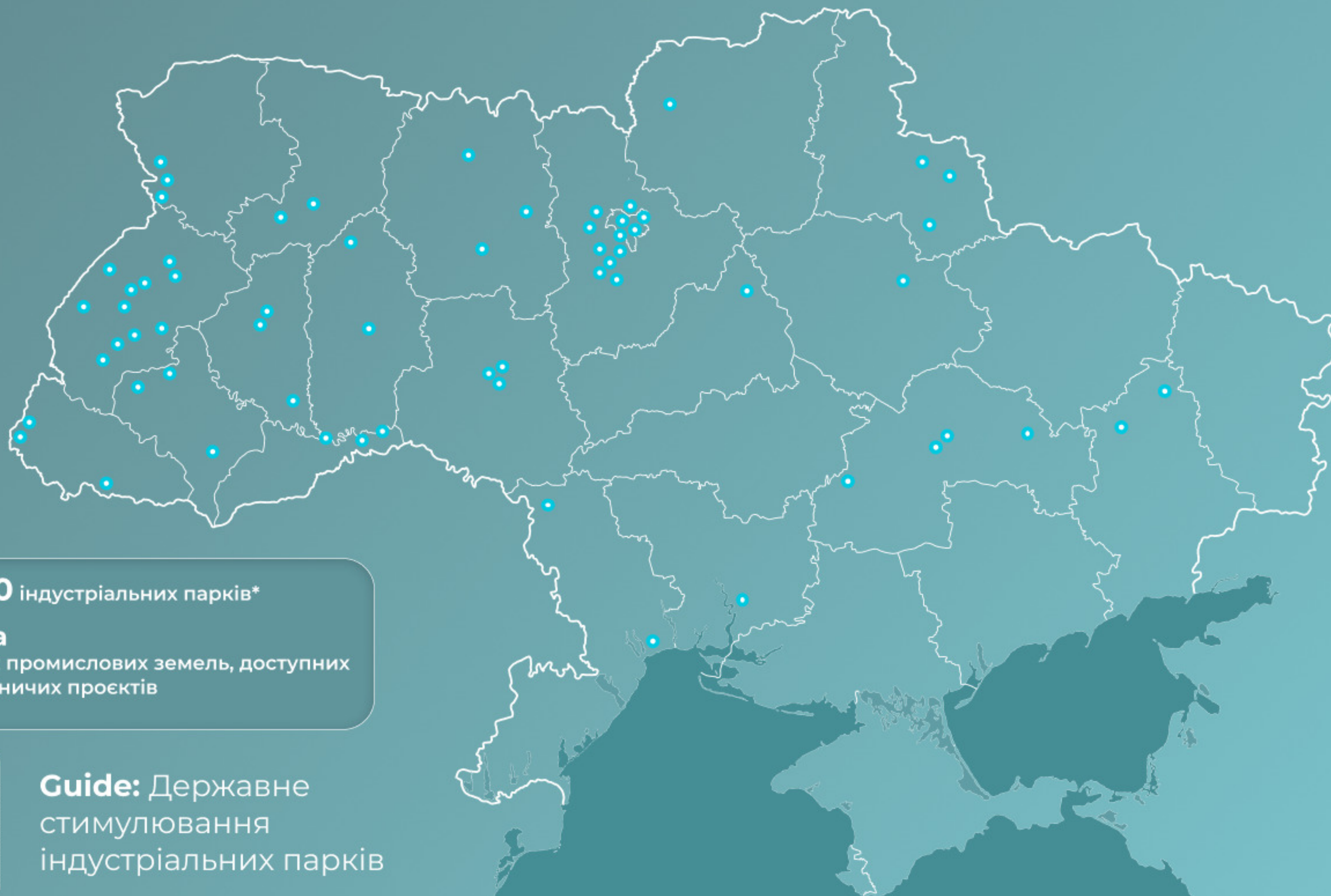
звільнення **від податку на прибуток** на 10 років за умови його реінвестування

звільнення від **ввізного мита** при імпорті нового устаткування

звільнення від **ПДВ** при імпорті нового устаткування

Guide: Державне стимулювання індустріальних парків

* - Надається керуючим компаніям та ініціаторам створення індустріальних парків.

** - Відповідно до Порядку про надання коштів для облаштування індустріальних парків, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2024 р. № 644.

*** - У разі використання земельних ділянок зі зміною цільового призначення для розміщення індустріальних парків відповідно до ст. 208 Земельного кодексу.

**** - На час воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування дія Порядку надання повної або часткової компенсації відсоткової ставки за кредитами (позиками) на облаштування та/або здійснення господарської діяльності у межах індустріальних (промислових) парків зупинена

ПРОЄКТИ ПІСЛЯ 24.02.22

* - компанія продовжує співпрацювати з росією та сплачувати податки до країни-терориста

СТРАХУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Формалізована угода щодо впровадження механізму інвестиційного страхування іноземних інвестицій: **2022**
Річний тариф: **2-3%**
Термін страхування: **10 років**
Покриття суми збитків: **до 90%**
Sure Trust Fund: 110 млн дол. США, мета - 330 млн дол. США

Закон №9015 "Про внесення змін до Закону України "Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності" щодо страхування інвестицій в Україну від військових ризиків": **2023**
Річний тариф: **0.49% - 8.05%**
Сума страхування: **200 млн гривень**
Застраховано за 5 місяців 2024 року: **2.93 млрд гривень**

Страхування майна від воєнних ризиків: **2024**
Успішні кейси: **Зернові елеватори**

Страхування суден у Чорному морі: **2023**
Контейнери з зерном, залізною рудою, сталлю, електрообладнанням, корми
Річний тариф: **0.75%**
Сума покриття: **50 млн дол. США**
Меморандум про покриття американських, міжнародних та українських інвестицій в Україні: **2023**
Покриття суми збитків: **до 85%**
Страхування МСБ: **50 млн дол. США**
Страхування агросектору, виробництва: **300 млн дол. США**

22 експортно-імпортних агенцій: Німеччина, ВБ, США, Японія, Канада, Італія, Польща, Норвегія, Словачія, Франція, Болгарія, Естонія, Латвія, Литва, Чехія, Австрія, ОАЕ, Португалія, Іспанія, Швеція, Фінляндія, Данія
Обсяг зібраного фонду: **1 млрд євро**

UkraineInvest
Guide

YOUR INVESTMENT MATTERS

+38 098 567 88 99

info@ukraineinvest.gov.ua

www.ukraineinvest.gov.ua/en

Музейний провулок, 12 Київ, Україна, 01008